YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
15 päivänä lokakuuta 1969 *

Asiassa 15/69,

jonka Bundesarbeitsgericht Kassel on ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla saattanut yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Württembergische Milchverwertung-Südmilch-AG, Rosensteinstraße 20, Stuttgart-N, muutoksenhakumenettelyn *(Revision)* valittaja,

vastaan

Salvatore Ugliola, työntekijä, Rosensteinstraße 20, Stuttgart-N, muutoksenhakumenettelyn *(Revision)* vastapuoli,

ennakkoratkaisun työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 25 päivänä maaliskuuta 1964 annetun neuvoston asetuksen N:o 38/64/ETY 9 artiklan (EYVL N:o 62, 17.4.1964) sekä samasta aiheesta 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan (EYVL N:o L 257, 19.10.1968) tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat R. Monaco ja P. Pescatore, tuomarit A. M. Donner, A. Trabucchi (esittelevä tuomari), W. Strauß ja J. Mertens de Wilmars,

julkisasiamies: J. Gand,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

1 Bundesarbeitsgericht Kassel on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 27.2.1969 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.3.1969, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 25 päivänä maaliskuuta 1964 annetun neuvoston asetuksen N:o 38/64/ETY 9 artiklan 1 kohdan ja samasta aiheesta 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan tulkinnasta.

2 Kysymyksellä pyritään selvittämään, onko "mainittuja artikloja tulkittava siten, että työntekijällä, joka on jäsenvaltion kansalainen ja joka työskentelee toisen jäsenvaltion alueella, on oikeus siihen, että hänen asepalvelusaikansa otetaan työskentelyvaltion lainsäädännön mukaisesti huomioon laskettaessa sen ajan kestoa, jonka hän on ollut työnantajansa palveluksessa, sen ajanjakson osalta, jonka aikana hänen on täytynyt keskeyttää työskentelynsä suorittaakseen asevelvollisuutensa kotimaassaan".

3 Asetukset, joista tulkintaa pyydetään, perustuvat perustamissopimuksen 48 artiklaan, jossa yhteismarkkinoiden kannalta välttämättömän työntekijöiden vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi määrätään kaiken jäsenvaltioiden työntekijöiden välisen kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän poistamisesta työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa.

Tämä määräys on varaukseton lukuunottamatta 3 kohdassa tarkoitettuja yleistä järjestystä ja turvallisuutta sekä kansanterveyttä koskevia rajoituksia.

Sosiaaliturvaa koskeviin kysymyksiin liittyvä yhteisön säännöstö perustuu sille periaatteelle, että jokaisen jäsenvaltion on lainsäädännössään varmistettava sellaisille muiden jäsenvaltioiden kansalaisille, joilla on työpaikka ensiksi mainitun valtion alueella, samat edut, jotka se myöntää omille kansalaisilleen.

4 Se, että siirtotyöläiset täyttävät asevelvollisuutensa omassa valtiossaan, saattaa vaikuttaa heidän työsuhteensa ehtoihin toisessa jäsenvaltiossa.

Kyseessä olevassa säännöstössä itsessään, asetuksen N:o 38/64/ETY 6 artiklan 2 kohdassa ja 7 artiklan 2 kohdassa, neuvoston direktiivin 64/240/ETY 5 artiklan 3 kohdassa sekä neuvoston direktiivin 68/360/ETY 6 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että siirtotyöläisiä suojellaan tietyiltä seurauksilta,

jotka voivat kohdistua heidän työsuhteensa ehtoihin sen vuoksi, että heidät kutsutaan asepalvelukseen.

Näiden seurausten luonne on pääasiallisesti sama riippumatta siitä, kutsuuko työntekijät aseisiin se valtio, jossa he työskentelevät, vai muu jäsenvaltio, jonka kansalaisia he ovat.

5 Kansallinen laki, jolla pyritään välttämään ne haitat, jotka vanhassa työpaikkassaan uudelleen työnsä aloittavalle työntekijälle aiheutuvat hänen asevelvollisuutensa suorittamisesta johtuvasta poissaolosta, edellyttämällä erityisesti, että asepalveluksessa vietetty aika otetaan huomioon yrityksessä suoritettua palvelusaikaa laskettaessa, kuuluu työ- ja palvelussuhteen ehtojen alaan.

Tällaista lakia ei näin ollen sen vuoksi, että sillä on epäsuora yhteys kansalliseen puolustukseen, voida sulkea siirtotyöläisten yhdenvertaista kohtelua ja suojelua kaikissa työ- ja palvelussuhteen ehdoissa koskevien asetusten N:o 38/64/ETY 9 artiklan 1 kohdan ja (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan ulkopuolelle.

6 Perustamissopimuksen 48 artiklassa itsessään sallitaan vain sen 3 kohdassa nimenomaisesti mainituin poikkeuksin se, että jäsenvaltiot voivat poiketa perustamissopimuksessa kaikille yhteisön työntekijöille tarkoitetusta yhdenvertaisesta kohtelusta tai suojelusta harjoittamalla epäsuorasti syrjintää omien kansalaistensa hyväksi asevelvollisuuden perusteella.

Näin ollen sellaista edellä mainittua kansallista oikeussääntöä, jolla työntekijöille annetaan suojaa asevelvollisuuden suorittamisesta johtuvasta poissaolosta työsuhteen ehdoille aiheutuvia haitallisia seurauksia vastaan, on sovellettava myös sellaisiin muiden jäsenvaltioiden kansalaisiin, joilla on työpaikka kyseisen valtion alueella ja jotka ovat asevelvollisia kotimaassaan.

7 Edellä mainituilla säännöksillä annetaan näin ollen siirtotyöläiselle, joka on jäsenvaltion kansalainen ja jonka on kansallinen asevelvollisuutensa suorittaakseen täytynyt keskeyttää työnsä toisessa jäsenvaltiossa olevassa yrityksessä, oikeus saada asevelvollisuuden suorittamiseen kulunut aika otetuksi huomioon laskettaessa hänen palveluksessaoloaikaansa kyseisessä yrityksessä sikäli kuin työskentelyvaltiossa suoritetut asepalvelusjaksot otetaan huomioon niiden työntekijöiden hyväksi, jotka ovat työskentelyvaltion kansalaisia.

Oikeudenkäyntikulut

8 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Euroopan yhteisöjen komissiolle ja Saksan liittotasavallan hallitukselle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

9 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe Bundesarbeitsgericht Kasselissa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi viimeksi mainitun tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla,

ottaen huomioon oikeudenkäyntiasiakirjat,

kuultuaan esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan pääasian asianosaisten, Saksan liittotasavallan hallituksen ja Euroopan yhteisöjen komission suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 48 ja 177 artiklan,

ottaen huomioon 25.3.1964 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 38/64 9 artiklan ja 15.10.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan talousyhteisön tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaen huomioon Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Bundesarbeitsgericht Kasselin 27.2.1969 tekemällä päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

ETY:n perustamissopimuksen 48 artiklan nojalla 25.3.1964 annetun neuvoston asetuksen N:o 38/64/ETY 9 artiklan 1 kohdassa ja 15.10.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklassa ilmaistu yhdenvertaisen kohtelun periaate edellyttää, että siirtotyöläisellä, joka on jäsenvaltion kansalainen ja jonka on kansallisen asevelvollisuutensa täyttääkseen täytynyt keskeyttää työnsä toisessa jäsenvaltiossa olevassa yrityksessä, on oikeus saada asevelvollisuuden suorittamiseen kulunut aika otetuksi huomioon laskettaessa hänen palveluksessaoloaikaansa kyseisessä yrityksessä sikäli kuin työskentelyvaltiossa suoritetut asepalvelusjaksot otetaan huomioon niiden työntekijöiden hyväksi, jotka ovat työskentelyvaltion kansalaisia.

Lecourt Monaco Pescatore

Donner Trabucchi Strauß Mertens de Wilmars

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä lokakuuta 1969.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti